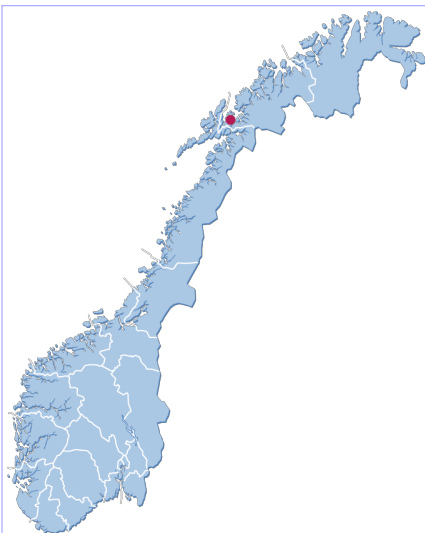

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Troms
 Kommune: 1901/Harstad
 Opprinnelig funksjon: Industri/lager/handel
 Nåværende funksjon: Høgskole
 Foreslått vernekategori: Verneklasse 1, fredning
 Totalt antall bygg: 4

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
10771	HAVNEGATA 9	1919	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør/Utomhus	13083754	61/338

Vern kompleks

Formål: Formålet er å ta vare på en bygning som både forteller viktig by- og næringshistorie og som har arkitektoniske kvaliteter.

Begrunnelse: Havnegata 9 knyttes til Harstad som en by i sterk vekst. Økende trafikk på Svalbard medførte at betydelige varepartier ble dirigert til Harstad. Store Norsk Spitsbergen Kulkompani etablerte kontor i byen året før kontor- og direktørbolig ble bygget. Bygningen har i seg selv høy arkitektonisk kvalitet. Bygningen og noe utomhusareal er allerede regulert til bevaring, i henhold til PBL § 25.6 (vedtak Harstad kommune 22.01.1992).

Omfang: Fredningen omfatter Havnegata 9, eksteriør og interiør. Verneklasse 2 på utomhus: Opparbeidet park foran og på siden av bygningen, merket av på kart.

Beskrivelse kulturmiljø

Høgskolen i Harstad ble etablert i eksisterende bygninger i havneområdet i Harstad sentrum. Bygningene er meget sentrale i bybildet, sett både fra land og sjø og representerer en viktig byhistorie fra store deler av 1900-tallet; tollsted, service- og verkstedby, variert næringsmiddelindustri og senere senter for landbruksvirksomheten i Nord-Norge. Nord-Norges Salgslag (NNSL) og Brødr. Bothers slakteri var store firmaer på Hamneset som Høgskolen og Kulturhuset i dag har overtatt.

Store Norske Spitsbergen Kulkompani (SNSK) hadde kontor i Harstad fra 1918 - 1984. Havnegata 9 symboliserer viktig svalbardhistorie, både næringshistorisk og politisk - Store Norske var et viktig virkemiddel i norsk svalbardpolitikk, der suverenitetsspørsmålet sto sentralt rundt 1920-tallet.

Havnegata 9, oppført i 1919 av arkitekt Einar Engelstad i nybarokk stil, er en godt bevart bygning i godt bevarte omgivelser. I Nord-Norge er det få bevarte slike bygninger, spesielt sett i lys av 2.verdenskrigs ødeleggelser. Harstad by har få fredete bygninger, og i sentrum er det kun fredet deler av et forsvarsanlegg. Bygningen er oppført i en periode som er lesbar i bygningens kvalitet. Bygningens kontakt med sjøen er opprettholdt ved parkanlegget på sidene og i front, som gjenspeiler bygningens historiske forhold med sjøen.

Eiendomshistorikk

Smedgata 4 og Havnegata 9 inngår i komplekset Høgskolen i Harstad.

Smedgata 4, "Canningen" ble oppført som hermetikkfabrikk i 1916 for Central Canning. Nærmeste nabo til Canningen var Nord-Norges Salgslag. Inntil salgslaget flyttet i 1995, ble bygningen brukt som egg- og grønnsakslager. Senere ble lokalene benyttet til kunstutstillinger. Havnegata 9 var opprinnelig kontor og direktørbolig for Store Norske Spitsbergen Kulkompani Aktieselskap.

Høgskolens institusjonshistorie:

Det hele startet med utdanning av 25 vernepleiere høsten 1983 i Magnusgate 1 i nærheten av dagens lokaler. Men byen hadde fra før utdanning av sykepleiere. Den private Røde Kors Sykepleierskole for Nord-Norge hadde etablert en filialklasse i Harstad i 1982.

I 1986 overtok staten all privat helsefaglig utdanning på høgskolenivå inkludert den lille filialen i Harstad. Dermed var det duket for innlemmelse av sykepleierutdanningen i HiH - og studietilbudet ble doblet.

Omtrent på tilsvarende måte kom samme året de økonomisk/administrative fagene inn i HiH-systemet. Revisorskolen, en privat stiftelse, ble flyttet fra Tromsø til Harstad i 1985. Året etter ble den overtatt av staten og innlemmet i HiH.

Vernepleierne hadde dermed etter tre år fått selskap av sykepleierne og økonomene. Slik ble HiH en fullverdig høgskole; Norges første flerfaglige høgskole, med helsefag- og distriktshøgskole-utdanninger samlet i en institusjon i 1986.

Kilder:

Hjemmesiden til HiH

Statsbyggs ferdigmelding nr 552/1998.

Om Store Norske Spitsbergen Kulkompani (SNSK):

St.meld. nr. 10 1958 side 651 og 1962-63 side 133 nevner SNSK gjennom en annen bygning beliggende på Svalbard. Sorterte på denne tiden under Industridepartementet.

SNSKs hjemmesider, www.snsk.no.

Verneverdige bygg

Byggnr: 10771

GAB nr: 13083754

Navn: HAVNEGATA 9

Oppført: 1919

Utomhusanlegg

Elementnr: 001

Elementnavn: Park foran bygget

Beskrivelse: Havnegata 9 bærer preg av å være bygget i en høykonjunkturperiode med sin arkitektur og pent opparbeidete parkområde på sjøsiden.

Oversiktsbilde som viser Høgskolen i Harstad. Opphavsrett: To-Fo AS.

Den opprinnelige bygningsmassen som i stor grad er gjenbrukt i høgskoleanlegget. Foto: Foto av utstillingsplakat.

BYGNING 10771 HAVNEGATA 9

Kompleks 1026 HØGSKOLEN I HARSTAD

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	STATSBYGG NORD
GAB nr:	13083754
Gnr/bnr:	61/338
Oppført:	1919
Byggherre:	Store Norske Spitsbergen Kulkompani Aktieselskap
Arkitekt:	Einar Engelstad, Kristiania.
Opprinnelig funksjon:	
Nåværende funksjon:	Offentlig forvaltning
Bygningsart:	
Regulering:	Regulert: Er regulert til spesialområde bevaring i plan kalt Harstad hamn, vedtatt av kommunestyret 22.01.1992.
Vernestatus:	Regulert til Spesialområde for bevaring etter Plan- og bygningsloven § 25.6

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er arkitekttegnet og oppført i tre som kontor og bolig i to etasjer samt loft og kjeller. Stilen kan betegnes som nordisk nybarokk med klassiske elementer. Oppført i en høykonjunkturperiode for byen (1919) som bygningens kvalitet er et bilde på.

Bygningen er i behold i sin opprinnelige form. Et enetasjes tilbygg på vestre gavlvegg, som opprinnelig innholdt en liten gang og to WC-er, ble utvidet i 1974 for å romme et kontor, et spiserom og en WC. Vedlikehold og restaurering eksteriørmessig er utført med tanke på bevaring.

Innvendig er bygningen tilpasset dagens krav til kontorer. Selv om det meste av dører og vinduer er skiftet, er opprinnelig planløsning (i all hovedsak) beholdt, den gamle trappen mellom etasjene, noe gammelt panel og noen få gamle dører. De gjenværende opprinnelige/eldre overflatene og bygningsdelene er viktige som dokumentasjon av bygningens historie.

Sammendrag bygningshistorie

Havnegata 9, oppført i 1919 av arkitekt Einar Engelstad. Bygningen er godt bevart i nybarokk stil, og står i godt bevarte omgivelser.

Bygningen er oppført i en periode som er lesbar i bygningens kvalitet. Store Norsk Spitsbergen Kulkompani etablerte kontor i byen i 1918, året før kontor- og direktørbolig ble bygget.

Bygningens kontakt med sjøen er opprettholdt ved parkanlegget på sidene og i front, som gjenspeiler bygningens historiske forhold med sjøen.

I 1974 ble tilbygg på gavlvegg mot vest utvidet. Denne utvidelsen ble tegnet av arkitekt Martin Henriksen, Paradis. Senere er bygningen renovert i flere omganger.

Bygningen er vedlikeholdt og restaurert eksteriørmessig med tanke på bevaring. Bygningen viser også interessant endringshistorikk, og har i seg selv høy arkitektonisk kvalitet.

Bygningen er allerede regulert til bevaring, i henhold til PBL § 25.6. (vedtak Harstad kommune 22.01.1992).

Bygningshistorikk

1919		Bygningen oppføres som kontor og direktørbolig for Store Norske Spitsbergen Kulkompani.
1974		Bygningen utvidet med et tilbygg på gavlvegg mot vest tegnet av arkitekt Martin Henriksen, Paradis.
1981		Vinduer ble skiftet.
1996		Parkanlegget mot kaia fikk den utformingen det har i dag. 1996 er samme år som høgskolen ble bygget.
1997	2000	Ytre renovering av hele bygningen. Blant annet utskifting av flere vinduer.
2002		Renovering av interiøret.

BYGNING 10771 HAVNEGATA 9

Kompleks 1026 HØGSKOLEN I HARSTAD

Vern

Formål: Formålet er å sikre en godt bevart bygning i nybarokk stil, som forteller viktig by- og næringshistorie. Bygningen viser interessant endringshistorikk som spiller utviklingen i det norske samfunn.

Begrunnelse: Havnegata 9, oppført i 1919 av arkitekt Einar Engelstad, og har i seg selv høy arkitektonisk kvaliteter. Bygningen er godt bevart. I Nord-Norge er det få bevarte slike bygninger, og trebygninger fra før krigen er generelt også sjeldne. Harstad by har få fredete bygninger, og i sentrum er det kun fredet deler av et forsvarsanlegg. Bygningen er oppført i en periode som er lesbar i bygningens kvalitet. Av fasaden kan man tolke en form for nøktern nybarokk, samtidig som den uttrykker firmaets, Store Norske Kullkompani, soliditet og samfunnsansvar.

Havnegata 9 fremstår som lite endret. Den er i teknisk god stand og står i godt bevarte omgivelser. Bygningens kontakt med sjøen er opprettholdt ved parkanlegget i front, som gjenspeiler bygningens historiske forhold med sjøen. Bygningen viser også interessant endringshistorikk. Fra å være kontor og direktørbolig for en av bærebjelkene i industrien (SNSK), har den blitt overtatt av offentlig forvaltning og er i dag i kunnskapssektoren. Dette spiller det norske samfunnet. Havnegata 9 er et av Harstads mest kjente bygg og en viktig del av bybildet.

Bygningen er allerede regulert til bevaring, i henhold til PBL § 25.6.(vedtak Harstad kommune 22.01.1992).

Omfang: Eksteriør:
Vkl. 1.

Interiør:
Vkl.1. Opprinnelig planløsning der denne fortsatt er intakt i 1.etasje og 2. etasje, samt følgende rom i 1.etasje: Trapp og trapperom (rom nr. 101) og to rom mot nordøst (rom nr. 110 og 111).

Utomhus:
Vkl 2: Det åpne, opparbeidete parkarealet på bygningens sider og front ut mot kaia, som vist på kart.

Vernekategori: Verneklasse 1, fredning

Fasade øst mot sjøen. Opphavsrett: Statsbygg.

Fasade nord. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10771 HAVNEGATA 9

Kompleks 1026 HØGSKOLEN I HARSTAD

Fasade sør. Opphavsrett: Statsbygg.

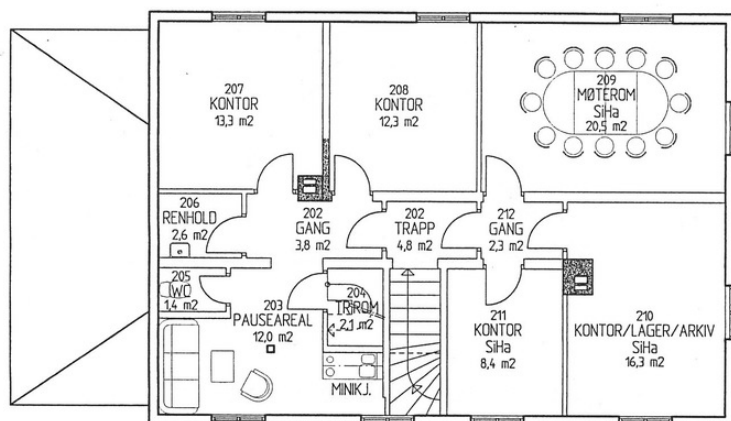
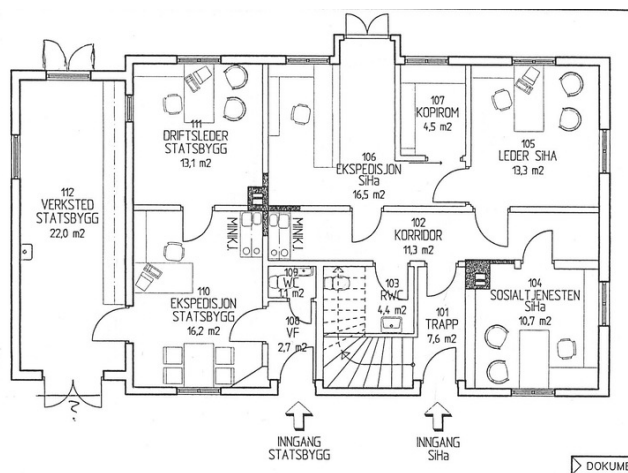
Fasade - vest. Opphavsrett: Statsbygg.

Detalj dør, utgang mot hagen og sjøen - fasade øst. Opphavsrett: Statsbygg.

Skifertekket tak med opprinnelige takluker intakt. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 10771 HAVNEGATA 9

Kompleks 1026 HØGSKOLEN I HARSTAD

Trappa mellom 1. og 2. etasje. Opphavsrett: Statsbygg.

Vindu i trappeoppgangen. Utformingen er et dekorativt element i fasaden mot gaten. Opphavsrett: Statsbygg.

En av bygningens opprinnelige dørblad. Opphavsrett: Statsbygg.

Parken er pent opparbeidet og sikrer bygningens frie eksponering mot kaia og sjøen. Opphavsrett: Statsbygg.